

Aan de Eerste Kamer t.a.v. de vaste commissie voor Justitie en
Veiligheid (postbus@eerstekamer.nl)

Datum
11 september 2026

Bijlage(n)
-

Contactpersoon
Maarten Hijink (maarten.hijink@valente.nl)

Doorkiesnummer
06-14855465

Onderwerp
Plenaire behandeling wetsvoorstel 36.547¹ – Wet
modernisering en uitbreiding strafbaarstelling
mensenhandel

Ons kenmerk
VA26-028

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Op 22 september 2026 behandelt u plenair het wetsvoorstel [Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel \(36.547\)](#), dat de Tweede Kamer op 10 juni 2025 met algemene stemmen aannam. Valente steunt de centrale doelstelling om de strafrechtelijke aanpak van mensenhandel effectiever te maken en daarmee de vervolging van daders en bescherming van slachtoffers te verbeteren. Het voorstel vereenvoudigt de strafbepaling, verruimt de aansprakelijkheid voor voordeeltrekking en introduceert ernstige benadeling als zelfstandig misdrijf om ernstige misstanden in de arbeidssfeer strafrechtelijk te kunnen aanpakken. Achter deze juridische afbakening gaan mensen schuil die vaak al afhankelijk waren voor werk, inkomen en soms ook woonruimte, en die na een stap naar de overheid juist veiligheid en rust nodig hebben. Onze leden bieden opvang en begeleiding aan slachtoffers en krijgen direct te maken met de uitvoeringsgevolgen. Daarom vragen wij uw aandacht voor slachtoffers die door verschillen tussen mensenhandel en ernstige benadeling alsnog tussen wal en schip dreigen te raken. Wij roepen u dan ook op:

- Waarborg verblijf, opvang en bescherming voor alle slachtoffers
- Regel vóór inwerkingtreding eenduidige beoordeling, ketenafspraken en directe opvang

Waarborg verblijf, opvang en bescherming voor alle slachtoffers

De uitvoeringstoets² van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) laat zien dat de nieuwe verblijfsregeling voor slachtoffers van ernstige benadeling³ een belangrijke verbetering kan zijn, maar óók dat groepen slachtoffers mogelijk geen bescherming krijgen wanneer zij die het hardst nodig hebben. Slachtoffers van ernstige benadeling krijgen geen bedenktijd, opvang en voorzieningen, tenzij sprake is van de geringste aanwijzing van mensenhandel. Burgers van de Europese Unie, zgn. Dublinclaimanten en slachtoffers die tijdens het strafproces hun verblijfsrecht verliezen, kunnen buiten de regeling vallen. Slachtoffers met een gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid (GVVA⁴) kunnen na aangifte bovendien hun werk én werkgevershuisvesting verliezen, zonder direct opvang of verblijf te krijgen. Daarmee kan iemand die misstanden durft te melden, van de ene op de andere dag niet alleen zijn inkomen, maar ook een veilige slaapplaats verliezen. De Nationaal Rapporteur waarschuwde vóór de behandeling in de Tweede Kamer al dat onvoldoende is gewaarborgd dat álle slachtoffers van ernstige benadeling passende bescherming krijgen en bepleitte

¹ [Eerste Kamer-dossier wetsvoorstel 36.547](#)

² [Uitvoeringstoets IND verblijf bij ernstige benadeling](#)

³ [Zienswijze Nationaal Rapporteur over bescherming bij ernstige benadeling](#)

⁴ [IND: gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid \(GVVA\)](#)

gelijke bescherming als voor slachtoffers van mensenhandel. De aangenomen wijzigingen hebben dit verschil in bescherming niet weggenomen. Juist wanneer de juridische kwalificatie nog onzeker is, mogen slachtoffers daarvan niet de dupe worden.

Vraagt u de minister te garanderen dat alle slachtoffers van ernstige benadeling gedurende het onderzoek dezelfde bescherming, bedenktijd, opvang en voorzieningen krijgen als slachtoffers van mensenhandel? Dringt u erop aan dat deze bescherming ook geldt bij afschaling van mensenhandel naar ernstige benadeling en bij verlies van verblijfsrecht tijdens het strafproces?

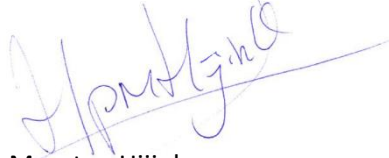
Regel vóór inwerkingtreding eenduidige beoordeling, ketenafspraken en directe opvang

Volgens de toelichting moet de nieuwe wettelijke afbakening meer duidelijkheid bieden over de verhouding tussen mensenhandel en ernstige benadeling. De uitvoeringstoets laat echter zien dat dit onderscheid in de beginfase vaak moeilijk te maken is en zich pas via jurisprudentie zal uitkristalliseren, terwijl daaraan direct grote verblijfsrechtelijke gevolgen zijn verbonden. De Nationaal Rapporteur constateerde na aanneming door de Tweede Kamer dat de wet wel een stap vooruit is, maar geen vereenvoudiging⁵: ondanks de amendementen blijft de afbakening onduidelijk. Ook de aangenomen motie waarin de regering wordt gevraagd een duidelijke normatieve afbakening⁶ uit te werken en te voorkomen dat mensenhandel onder de lichtere strafbepaling van ernstige benadeling wordt gebracht, heeft het wettelijke onderscheid zelf niet verduidelijkt. Wanneer de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) of het Openbaar Ministerie (OM) tijdens het onderzoek afschaalt, heeft de IND bovendien een goede motivering nodig, terwijl de NLA die tijdens een lopend onderzoek niet altijd kan delen. Voor slachtoffers betekent dit dat hun toegang tot veiligheid kan afhangen van een juridische kwalificatie die juist in het begin nog onzeker is. Deze onduidelijkheid kan ertoe leiden dat slachtoffers geen veilige plek krijgen, uit beeld verdwijnen of terugkeren naar de uitbuitingssituatie. Dit vergroot de problemen in een opvangstelsel dat volgens de Nationaal Rapporteur al versnipperd en moeilijk toegankelijk is.

Vraagt u de minister vóór inwerkingtreding een duidelijke normatieve en praktische afbakening vast te leggen tussen mensenhandel en ernstige benadeling, zodat mensenhandel niet onder de lichtere strafbepaling wordt gebracht? Dringt u erop aan dat ketenpartners deze afbakening eenduidig kunnen toepassen en motiveren? Vraagt u tevens om één jaar na inwerkingtreding te toetsen wat de gevolgen zijn voor de kwalificatie van zaken, de toegang tot opvang, de verblijfsrechtelijke bescherming en de aangiftebereidheid, en zo nodig direct aanvullende waarborgen te treffen?

Mocht u vragen hebben over deze brief, neem dan gerust contact op met mij of met onze adviseur public affairs (06-21357010/lauris.vaneekeren@valente.nl). Wij wensen u een zorgvuldige behandeling toe.

Met vriendelijke groet,

Maarten Hijink
Directeur Valente

⁵ [Nationaal Rapporteur: stap vooruit, maar geen vereenvoudiging](#)

⁶ [Tweede Kamer-dossier wetsvoorstel](#)